

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Janusz Szczepan

Nazwisko: Matuszewicz

Miejsce urodzenia: Wilno

Data urodzenia: 24-06-1929

Imię ojca: Stefan

Imię matki: Anna

Dodatkowe informacje: W dokumentach występują rozbieżności w pisowni nazwiska - figuruje również jako: Matusiewicz, Matuszewicz.

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Akta kontrolno-śledcze, dotyczące postępowania prowadzonego przez Wydział Śledczy WUBP Lublin w okresie 04.05.1951 - 11.07.1951 przeciwko grupie osób podejrzewanych o organizowanie lub przynależność do „nielegalnych organizacji, zmierzających do obalenia obecnego ustroju w Polsce”, w tym do organizacji młodzieżowej pn. „Gwardia Lubelska”. W toku przesłuchań jeden z podejrzanych (pomysłodawca, a później kierujący „Gwardią Lubelską”) zeznał, że wiosną 1949 roku poinformował Janusza Matuszewicza, wówczas ucznia „1 kl. liceum chemicznego”, a później studenta UMCS, o pomysłach zorganizowania „nielegalnej organizacji”, proponując mu udział w tych działaniach. Według zeznającego, Janusz Matuszewicz zgodził się wprawdzie na uczestniczenie w wyjeździe poza Lublin w celu nawiązania kolejnego kontaktu, jednakże po powrocie „oświadczył (...), że rezygnuje z należenia do nielegalnej organizacji, gdyż uważa, że to nie ma żadnego celu”. Zeznający stwierdził też, że po powołaniu organizacji nie powiadamiał J. Matuszewicza o tym fakcie. Podał również, że byli z Januszem Matuszewiczem kolegami szkolnymi (Protokół przesłuchania podejrzanego z dnia 12.05.1951 oraz z dnia 25.05.1951). Ponadto dane Janusza Matuszewicza wpisano (pod poz. 16) do sporządzonej przez oficera śledczego WUBP Lublin „Listy osób przechodzących po materiałach śledztwa w sprawie p-ko członkom nielegalnej organizacji o nieustalonej nazwie w 1947 r., >Gwardii Lubelskiej< w 1949 r. i >WiN< w 1951 r.”. Streszczono tu informacje pozyskane na jego temat w toku śledztwa (wynikające ze wspomnianych przesłuchań).</p>	<p>Akta o sygn. IPN Lu 01/505 (1570/III, skomasowane z sygn. ŚI-7743, ŚI-7744, ŚI-7745, ŚI-7746, ŚI-7747, ŚI-7748).</p>	

Akta Wojskowego Sądu Rejonowego w Lublinie w sprawie karnej nr Sr 506/51, prowadzonej przeciwko 6 osobom oskarżonym o przynależność w latach 1949-1951 do „nielegalnych organizacji” (w tym do „Gwardii Lubelskiej”), mających na celu „zmianę przemocą Władzy Ludowej w Państwie Polskim”. Janusz Matuszewicz został wymieniony podczas przesłuchania przez jednego z podejrzanych, a następnie oskarżonych w tej sprawie, który stwierdzał, że poznał go jako kolegę założyciela i dowódcy „Gwardii Lubelskiej”. Potwierdził też wspólny wyjazd poza Lublin, gdzie mieli spotkać się z osobą mogącą posiadać kontakty m.in. z członkami nielegalnych organizacji (spotkanie nie doszło jednak do skutku). Jednocześnie nie wiedział on, czy J. Matuszewicz został formalnie „zawerbowany” do organizacji „w późniejszym okresie” (Protokół przesłuchania podejrzanego z dnia 25.05.1951). Natomiast w „Notatce urzędowej” z dnia 06.07.1951, zawarto informację, że materiały odnoszące się do innych osób występujących w sprawie, a wśród nich Janusza Matuszewicza, „zostały wyłączone do oddzielnego (...) dochodzenia”.

Akta o sygn. IPN Lu 21/28, t. 1 (Sr 506/51).

W „Książce kontrolnej aresztowanych” Wydziału Śledczego WUBP Lublin za lata 1950-1952 pod poz. 289 znajduje się wpis dotyczący Janusza Matuszewicza. Został on zatrzymany na mocy rozkazu Szefa WUBP Lublin w dniu 24.11.1951 i skierowany do aresztu lubelskiego WUBP. Według zapisu, sprawę J. Matuszewicza prowadził Wydział V WUBP Lublin. Zwolniono go z aresztu dnia 22.12.1951.

Akta o sygn. IPN Lu 052/20 (59/60).

Sprawozdania miesięczne Wydziału V WUBP Lublin za 1951 rok. W dwóch sprawozdaniach przesłanych do Departamentu V MBP i dotyczących realizacji zadań w listopadzie 1951, tj. w Sprawozdaniu z pracy Sekcji IV Wydziału V WUBP Lublin z dnia 14.12.1951 oraz w Sprawozdaniu z pracy Wydziału V z dnia 19.12.1951, zawarto informację (tej samej treści) o zatrzymaniu członków „Gwardii Lubelskiej” dokonanych 24.11.1951. Jak podano, jednym z zatrzymanych był Janusz Matuszewicz (w dokumencie błędnie wpisano imię jego brata) – student II roku UMCS, który, według UB, „został zawerbowany” do organizacji przez jej twórcę i wspólnie z nim miał nawiązywać dalsze kontakty „na terenie pow. puławskiego”.

Akta o sygn. IPN Lu 080/1 (63/1), IPN Lu 080/2 (63/2).

Janusza Matuszewicza objęto Sprawą Ewidencyjno-Operacyjną, której materiały złożył w archiwum Wydział III WUds.BP Lublin w dniu 29.12.1955. Dokumentację sprawy, zarchiwizowaną pod sygn. E-7312, obejmującą lata 1951-1955, zniszczono w WUSW Lublin za Protokołem brakowania akt nr 116/85 z dnia 31.12.1985.

Materiały o sygn. E-7312 zniszczono w 1985 roku. Wpis na podstawie zapisów ewidencyjnych.

Janusza Matuszewicza objęto Sprawą Ewidencji Operacyjnej, której materiały złożył w archiwum Wydział III WUds.BP Lublin w dniu 28.04.1956. Dokumentację sprawy, zarchiwizowaną pod sygn. E-15544, zniszczono w KW MO Lublin za Protokołem brakowania akt z dnia 11.02.1967. W zachowanych zapisach brak informacji o okresie prowadzenia sprawy.

Materiały o sygn. E-15544 zniszczono w 1967 roku. Wpis na podstawie zapisów ewidencyjnych.

Akta i mikrofilm ze Sprawy Operacyjnego Rozpracowania krypt. „Langusta” (nr rej. 37861), prowadzonej w latach 1988-1989 przez Wydział III WUSW Lublin. Rozpracowanie wszczęto w związku z powołaniem 26.09.1988 na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie „Grupy Roboczej na rzecz relegalizacji NSZZ >Solidarność<” na tej uczelni. Jako podstawowe cele i „kierunki pracy operacyjnej” w ramach SOR „Langusta” wskazano „wszechstronne rozpoznanie Grupy”, jej „form działalności”, składu osobowego oraz „zakresu i stopnia negatywnego oddziaływania Grupy na środowisko akademickie”. Miało to służyć podjęciu „przedsięwzięć profilaktyczno-neutralizujących przy udziale władz uczelni i administracyjnych m. Lublina”. Pismem z dnia 18.11.1988, WUSW Lublin powiadomił Prokuratora Wojewódzkiego w Lublinie o powstaniu Grupy Roboczej na rzecz relegalizacji NSZZ „Solidarność” na UMCS, jej składzie i podejmowanych przez nią przedsięwzięciach. W piśmie odnotowano również, że w dniu 30.09.1988 o fakcie powołania Grupy poinformowało Radio Wolna Europa. Janusz Matusewicz, wówczas starszy wykładowca w Instytucie Chemii UMCS, został zarejestrowany do sprawy dnia 13.01.1989, pod nr rej. 37914, jako członek wspomnianej Grupy Roboczej. W dokumentacji znajduje się m.in. „Meldunek o założeniu sprawy Nr 430” z dnia 15.12.1988, podpisany przez Naczelnika Wydziału III WUSW Lublin, powiadamiający o komunikatach Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” UMCS (w składzie sprzed 13.12.1981), rozkolportowanych na terenie Uniwersytetu 27.09.1988 oraz 11.10.1988, w których informowano o powołaniu Grupy Roboczej oraz wymieniono jej członków (w tym J. Matusewicza). Na potrzeby sprawy opracowano również „Charakterystykę operacyjną” Janusza Matusewicza, datowaną na 26.11.1988. Służba Bezpieczeństwa pozyskała ponadto egzemplarze komunikatów Grupy Roboczej ds. relegalizacji NSZZ „Solidarność”, z odręcznymi podpisami jej członków. W przesłanym również do Departamentu III MSW „Uzupełnieniu meldunku Nr 249” z 03.05.1989 wymieniono osoby objęte „kontrolą operacyjną” w ramach SOR „Langusta”, a wśród nich - dra Janusza Matusewicza, adiunkta Zakładu Chemii UMCS, zarejestrowanego pod nr 37914. Z dniem 18.08.1989, „w związku z zalegalizowaniem NSZZ >Solidarność< i zaniechaniem prowadzenia wrogiej działalności, sprawę zakończono (...)”. Materiały złożono w archiwum Wydziału „C” WUSW Lublin” pod sygn. 11642/II. Następnie zostały one zmikrofilmowane - sygn. mikrofilmu: 11642/2 (akta zamierzano zniszczyć po wykonaniu mikrofilmu, jednak zachowały się – prawdopodobnie nie zdążono dokonać ich zniszczenia).

Akta o sygn. IPN Lu 0264/12 (11642/II), mikrofilm o sygn. IPN Lu 0229/1224 (11642/2), akta o sygn. IPN BU 01232/41 (materiały Departamentu III MSW obejmujące m.in. meldunki Wydziału III WUSW Lublin do SOR „Langusta”) oraz zapisy kartoteczno-ewidencyjne.

Akta Sprawy Operacyjnego Rozpracowania krypt. "Skorpion" (nr rej. 28164), prowadzonej przez Wydział III KW MO/WUSW Lublin w latach 1982-1989, w odniesieniu do grupy "aktywnych działaczy nielegalnych struktur NSZZ >Solidarność< na UMCS w Lublinie". W materiałach znajduje się fotografia przedstawiająca grupę osób, które zidentyfikowano (każdą postać opatrzone numerem) i na odwrocie zdjęcia wpisano kolejno ich imiona i nazwiska - pod nr 1 tego wykazu figuruje Janusz Matusewicz. Na ścianie, za plecami fotografowanych widoczny jest karton lub plakat z dużym napisem "Solidarność" (brak daty, miejsca i okoliczności wykonania fotografii oraz informacji, jak trafiła do SB).

Akta o sygn. IPN Lu 020/835, t. 2 (11651/II).

Pisma przewodnie do kart wysyłanych przez Wydział "C" WUSW Lublin do Wydziału III Biura „C” MSW w latach 1986-1989. W piśmie z dnia 14.01.1989 znajduje się wykaz osób, których dotyczyły karty przesłane wówczas do Biura "C" MSW. Wymieniono wśród nich Janusza Matuszewicza oraz odnoszący się do niego numer rejestracyjny (błędnie wpisano: 37014, powinno być: 37914). Dokumentacja zawiera też wydruki danych z systemu komputerowego, w układzie alfabetycznym (według nazwisk osób), odnoszące się do "rejestracji czynnych". Wydruk datowany na 06.03.1989 obejmuje również dane Janusza Matuszewicza - z informacją o numerze rej. 37914, pod którym zarejestrowano go w WUSW Lublin.

Akta o sygn. IPN Lu 0276/113 (265//113).

Informacje dotyczące Janusza Matuszewicza umieszczono w komputerowym zbiorze danych SB (ZSKO). Odnotowano tu, że Wydział III WUSW Lublin zarejestrował go pod nr rej. 37914 do Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (krypt. "Langusta"), jako "członka >Solidarności< na UMCS". Sprawę "zdjęto z ewidencji operacyjnej" w sierpniu 1989 roku, z uwagi na "niestwierdzenie wrogiej działalności" - sygn. akt 11642/II. Według zapisu w ZSKO, dokumentację aktową zniszczono w WUSW Lublin, zachowując mikrofilm o sygn. 11642/2.

Wydruk "Informacji o osobie" z komputerowego zbioru danych Służby Bezpieczeństwa (ZSKO).